

WEG VAN DE ENKELING DE WERKELIJKHEID VAN SENTIMENTEN

Deze publicatie van Edith Bruggmans verschijnt op 4 juni 2019 in de reeks Sijbolet Filosofie.

In dit essay reflecteert zij over objectieve geestelijke werkelijkheid. Het bestaan van sentimenten (stemmingen, pathemen) bewijst dat deze werkelijkheid doorslaggevend tegenwicht biedt aan materialisme en individualisme. Bijgevolg is sensitiviteit wezenlijk voor een goed begrip van het menselijk leven. De reflectie wordt ontwikkeld aan de hand van filosofische argumenten en persoonlijke ervaringen. Het werk van Iris Murdoch, Peter Strawson en Jean-Paul Sartre speelt daarbij een belangrijke rol. De centrale gedachte is dat de weg van de enkeling noodzakelijk tot voorbij de enkeling leidt.

In het najaar zal Stichting Thomas More een bijeenkomst organiseren

naar aanleiding van het uitkomen van deze publicatie. Meer informatie volgt via e-mail en www.thomasmore.nl.

Edith Bruggmans studeerde rechten en filosofie. Zij is emeritus bijzonder hoogleraar vanwege de Stichting Thomas More aan de Universiteit Leiden en was universitair hoofddocent rechtsfilosofie aan de Radboud Universiteit. Sinds september 2013 is ze zelfstandig filosoof. Haar onderzoek betreft moraal-filosofische onderwerpen. Zij publiceert o.a. over de filosofie van Iris Murdoch.

Uw bijdrage is zeer welkom!

Dank zij de steun van onze donateurs kan Stichting Thomas More activiteiten organiseren voor een netwerk van studenten, academici en belangstellenden die willen uitstijgen boven de grenzen van hun eigen vak. In samenwerking met diverse universiteiten en via onze visiting professors, bijzonder hoogleraren en ambassadeurs bieden wij een studieprogramma, masterclasses, seminars en symposia.

Wilt u Stichting Thomas More steunen met een gift?

Zie voor de diverse mogelijkheden om ons te steunen op www.thomasmore.nl.

Schenken met belastingvoordeel

Stichting Thomas More heeft de ANBI-status. Periodieke schenkingen kunnen bijzonder interessant zijn. Indien u Stichting Thomas More namelijk steunt voor 5 jaar met een vast bedrag en deze schenking vastlegt in een akte dan is deze gift volledig aftrekbaar voor de belasting. Bel ons voor meer informatie op 073-6579017 of stuur een bericht naar info@thomasmore.nl.

More is een uitgave van Stichting Thomas More en wordt toegezonden aan donateurs en belangstellenden. Voor het aanvragen van een gratis abonnement kunt u een bericht sturen aan het secretariaat: info@thomasmore.nl.

Stichting Thomas More, voorheen Radboudstichting, vormt een netwerk van op mens en maatschappij betrokken hoger opgeleiden: kritisch reflecterende mannen en vrouwen die boven de horizon van hun studie en beroep weten uit te stijgen.

Velen in het netwerk weten zich gesteund door de rijke en veelkleurige katholieke overlevering, die hen helpt bij het scherp stellen van de fundamentele vragen waarmee zij in hun persoonlijk, professioneel en maatschappelijk leven worden geconfronteerd.

Stichting Thomas More heeft de ANBI-status, d.w.z. is een Algemeen Nut Beogende Instelling. Voor haar activiteiten is zij geheel afhankelijk van bijdragen en schenkingen van particulieren en organisaties. Ook u kunt ons helpen en dat kan op een voor u fiscaal aantrekkelijke manier. Kijk voor meer informatie op onze website.

Adres	Van der Does de Willeboissingel 12 5211 CB 's-Hertogenbosch
Telefoon	073 – 657 90 17
Internetadres	www.thomasmore.nl
E-mail	info@thomasmore.nl
IBAN	NL18FVLB022.51.80.634, t.n.v. Stichting Thomas More
BIC code	FVLBNL22
Redactie	Peter Broeders
Druk	Multi Media Concepts
Ontwerp	Studio Claes

De in deze nieuwsbrief weergegeven meningen zijn die van de auteurs en vallen niet noodzakelijk samen met de standpunten van Stichting Thomas More.

MORE

Stichting Thomas More

NIEUWSBRIEF

Mei 2019

NUMMER

110

Uitnodiging Thomas More Lecture 2019

Het gemeenschappelijk goed op de proef gesteld

Challenges to a Politics of the Common Good

Een bijzonder inspirerende persoonlijkheid uit de academische wereld van vandaag, Anna Rowlands, spreekt op 27 juni a.s. de Thomas More Lecture 2019 uit in de Geertekerkerk te Utrecht.

Wat is nodig om persoon en gemeenschap te laten floreren en het algemeen welzijn te versterken? Anna Rowlands houdt zich als wetenschapper bezig met de vraag hoe in onze tijd het gemeenschappelijk goed te midden van alle bedreigingen gewaarborgd kan blijven: het *bonum commune* als blijvende opdracht om niet te verzanden in deelbelangen en protectionisme. Rowlands, deskundige op het gebied van het christelijk sociaal denken, opent interessante inzichten en perspectieven.

De lezing vangt aan om 16.00 uur (ontvangst vanaf 15.30 uur). Stichting Thomas More biedt u deze bijzondere Thomas More Lecture 2019 kosteloos aan. Aanmelden is wel noodzakelijk. U kunt zich opgeven via info@thomasmore.nl voor 21 juni. Zie voor meer informatie www.thomasmore.nl

Wie is Anna Rowlands?

Dr. Anna Rowlands, MA, bekleedt sinds september 2017 als associate professor *Catholic Social Thought & Practice* de "St Hilda Chair" aan de Durham University (GB) op het Department of Theology and Religion. Rowlands is tevens Deputy Director van het *Centre for Catholic Studies* van deze universiteit. Haar onderzoek beweegt zich vooral op het terrein van de politieke theologie. Zij doet o.a. onderzoek naar de problematiek van gedwongen migratie: "Migration is, and will continue to be, one of the key social realities and challenges facing our generation".

Uitnodiging open expert meeting

Michel de Certeau: mystiek als maatschappijkritiek

Op dinsdag 18 juni 2019 organiseren het Titus Brandsma Instituut, het Platform voor Ignatiaanse Spiritualiteit een open expert meeting in Amsterdam, waarbij vijf experts met elkaar in gesprek gaan. Belangstellenden zijn hierbij van harte welkom!

De jezuïet Michel de Certeau (1925-1986), historicus, sociale wetenschapper en theoloog, mag 30 jaar na zijn dood op een groeiende belangstelling in intellectuele kring rekenen. Zijn werk, een van de inspiratiebronnen voor paus Franciscus, speelt niet alleen in spiritualiteitsstudies, maar ook in de meer seculiere *cultural studies* een grote rol.

Voor De Certeau is het christelijk geloof nooit vanzelfsprekend. Sterker, hij ziet het verlies aan vanzelfsprekendheid juist als iets dat hier eigen aan is. Dat maakt deze Franse denker voor onze tijd bijzonder actueel.

De niet-vanzelfsprekendheid van de christelijke spiritualiteit is in het denken van De Certeau ook precies datgene wat gevestigde verhoudingen en structuren ter discussie stelt. God laat zich kennen als 'vreemdeling'. Een theologie die over God wil spreken zal volgens hem dan ook een 'theologie van het verschil' moeten zijn.

Wat leren religieuze ervaringen ons op dit punt, vraagt hij zich af. In de christelijke spiritualiteit is het de 'ervaring van de ander' die ons op weg kan helpen iets van het mysterie mee te voltrekken, maar die tegelijkertijd maatschappelijke oriënteringen kan aanreiken in een tijd van individualisme en onrust.

Wat is een open expert meeting?

Vijf sprekers behandelen ieder kort (20 minuten) een aspect uit het denken van Michel de Certeau, dat vervolgens in de kring van experts wordt besproken (20 minuten). Belangstellenden volgen de gesprekken als toehoorders. Er is op bepaalde momenten in het programma ruimte voor vragen en eigen inbreng.

Meer informatie is te vinden op www.thomasmore.nl. Aanmelden is mogelijk vóór 10 juni via info@thomasmore.nl. Toegang €20,00 (voor studenten €5,00, kopie collegekaart meesturen). Gratis voor Vrienden Stichting Thomas More. Bedrag over te maken op bankrekeningnummer NL18FVLB0225180634 Stichting Thomas More o.v.v. 'De Certeau'.

Uitnodiging Masterclass Vriendschap

VRIENDSCHAP BESTAAT DIE? WAT IS ZE? HOE HOUDT ZE STAND?

Een tweedaagse masterclass, rond dit voor iedereen relevante thema, wordt gehouden in Nieuwkuijk op 16 en 17 augustus 2019 met twee topdocenten: prof.dr. Paul van Tongeren en prof.dr. Donald Loose.

- > Een inleiding op de notie van vriendschap in de geschiedenis van de filosofie.
- > Uitleg over de pijlers die gelegd zijn door Aristoteles en Kant.
- > Samen teksten lezen van drie 'groten': Aristoteles, Augustinus en Kant.
- > Film die aanzet tot gesprek over het thema vriendschap.

"Vriendschap is een vorm van voortreffelijkheid en is bovendien onmisbaar voor het leven. Zonder vrienden wil niemand leven." Zo begint Aristoteles zijn traktaat over de vriendschap. Hij onderscheidt drie soorten vriendschappen en vraagt zich af of je wel met iemand bevriend kunt zijn als je niet met jezelf bevriend bent.

Voor Immanuel Kant is duidelijk dat geen enkele vriendschap volledig samenvalt met de idee van vriendschap." Hij stelt de vraag of vriendschap en zelfliefde kunnen samengaan, en in welke mate mensen beter worden van vriendschappen. "Je echt open stellen kan alleen in het gezelschap van een of twee vrienden," meent hij. Hij noemt de kwaliteiten die nodig zijn om waardig vriend te zijn en geeft een antwoord op de vraag of je van iedereen de vriend kunt zijn.

Augustinus spreekt van zijn vriend als "de helft van mijn ziel", maar meent dat ware vriendschap als een zaak tussen sterfelijke mensen nooit tot volmaaktheid kan komen. Vriendschap is voor hem een goddelijke gave, en is daarom in de menselijke relaties waardevol en goed.

Zie voor meer informatie www.thomasmore.nl
Uw aanmelding ontvangen we graag voor 6 augustus 2019 via info@thomasmore.nl

Prijs
(incl. overnachting, maaltijden, koffie/thee, reader met teksten)
- studenten: 40 euro
- STM-alumni: 90 euro
- overige belangstellenden: 190 euro

THOMAS-MORE-COMMUNITY

Oud-scholars – de alumni van het beurzen- en studieprogramma – vormen een belangrijke kern van het brede netwerk dat Stichting Thomas More rijk is. Daarom nemen zij bijvoorbeeld onder gunstige condities aan onze *summer courses* deel. Het beleid van de Stichting is erop gericht de Thomas-More-community verder uit te bouwen. In dat kader paste ook een terugkomdag met de scholars van het voorgaande jaar, die op 5 april plaatsvond in 's-Hertogenbosch.

Filosoof dr. Marc de Kesel gaf in de zaal van het nieuwe kantoor van de Stichting een voordracht over de opdracht van het monotheïsme om juist de godsdienst te blijven voorzien van een kritische houding ten opzichte van alles wat niet God is en gemakkelijk tot afgod kan worden.

Op het programma stond vervolgens een rondgang door de Bossche binnenstad onder leiding van een professionele gids. De middag eindigde met een gezamenlijke maaltijd.

De boodschap aan al onze alumni is dan ook: neem gerust contact op met ons bureau mocht je een reünie-achtige activiteit overwegen. We ondersteunen er graag bij. Om de contacten van alumni onderling, maar bijvoorbeeld ook met hun oud docenten, te faciliteren, hebben we bovendien een besloten intranetomgeving in ontwikkeling. We hopen met veel van onze alumni, zowel van het oude als het nieuwe programma in contact te blijven. Natuurlijk is het wel noodzakelijk om daartoe minstens alle adresgegevens (in het bijzonder de mailadressen) actueel te kunnen houden en daarvoor hebben we de hulp van alle betrokkenen zelf nodig.

Peter Broeders, directeur

STM-STUDIEPROGRAMMA 2019 IN VOLLE GANG

Het studieprogramma van Stichting Thomas More (STM) bewijst zich ook dit jaar opnieuw als een uniek aanbod voor studenten die nader willen kennismaken met de katholieke traditie in relatie tot de wetenschap. Ruim dertig studenten nemen momenteel deel aan dit programma.

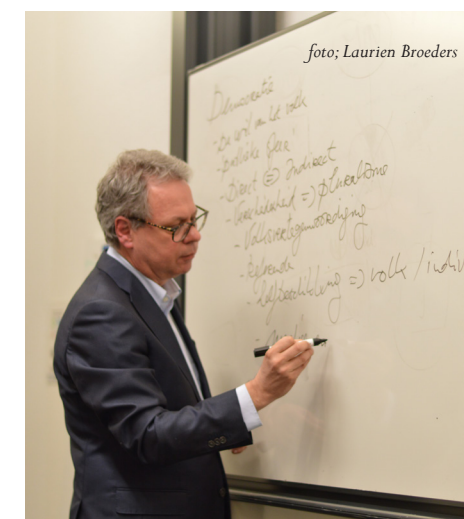
Michiel Bakker

De scholars van dit jaar kwamen begin april, nog vóór de gezamenlijke Rome-reis, voor het eerst samen. Dat gebeurde in Tilburg, waar een college over de reikwijdte van de vrijheid in een democratische rechtsstaat voor hen verzorgd werd. Key-note speaker was prof. dr. Maurice Adams, hoogleraar aan de Tilburg Law School, die werd geflankeerd door prof. dr. Erik Borgman, eveneens hoogleraar in Tilburg en lid van de wetenschappelijke raad van Stichting Thomas More. In de weken daarvoor hadden de studenten elk in eigen kring – georganiseerd naar studentenstad – al hun eerste privatissima ('huiskamercolleges') genoten, waarvoor ze de thema's zelf hadden aangereikt.

Eind april vond de studiereis naar Rome plaats, die de studenten weer bijzondere ontmoetingen met de wereldkerk bood. Op het programma dit jaar stonden naast een aantal inspirerende colleges onder meer een bezoek aan de Congregatie in het Vaticaan voor de Katholieke Vorming en een gesprek met de co-president van de Focolarebeweging in Castelgandolfo. Aan de groep werd voor een terugkombijeenkomst op 13 mei ook dit jaar weer gastvrijheid verleend door de Radbouduniversiteit. Daar sprak onder meer prof. dr. Hans Thijssen, hoogleraar geschiedenis van de filosofie in Nijmegen, over het thema geluk. Bijzonder was de voordracht van de 23-jarige scholar Michiel Bakker die vertelde over het tot stand komen van zijn eerste boek.

foto: Laurien Broeders

prof.dr. Maurice Adams

Bij het verschijnen van de More zijn de studenten in hun eigen kringen nog volop betrokken in hun privatissima. Het studieprogramma 2019 loopt namelijk door tot in het komende najaar.

Intussen staat voor een volgende groep studenten het aanstaande studieprogramma al weer op stapel; dat zal in september 2019 een aanvang nemen en niet meer gelijk lopen met een kalender-, maar met een studiejaar. Op deze wijze zal het STM-studieprogramma voortaan nog beter bij het academische leven aansluiten.

Ook aan het studieprogramma 2019-2020 zullen weer ruim dertig studenten kunnen deelnemen.

Voorzitterswisseling

Op 20 mei jl. heeft prof.em.dr. Ben Vedder de voorzittershamer van Stichting Thomas More overgedragen aan prof. dr. Wim Kremer, hoogleraar aan de Universiteit Utrecht. De betrokkenheid van professor Vedder bij onze stichting gaat al vele jaren terug. Sinds 2013 was hij lid van het stichtingsbestuur, de laatste 5 jaren als voorzitter. We zijn hem bijzonder dankbaar voor zijn hartelijke en deskundige inzet voor Stichting Thomas More. In het volgende nummer van 'More' volgt een interview met de nieuwe voorzitter, prof.dr. Wim Kremer.